

La detecció i la tipificació davant d'una situació d'alerta.

L'abordatge dels conflictes molt greus

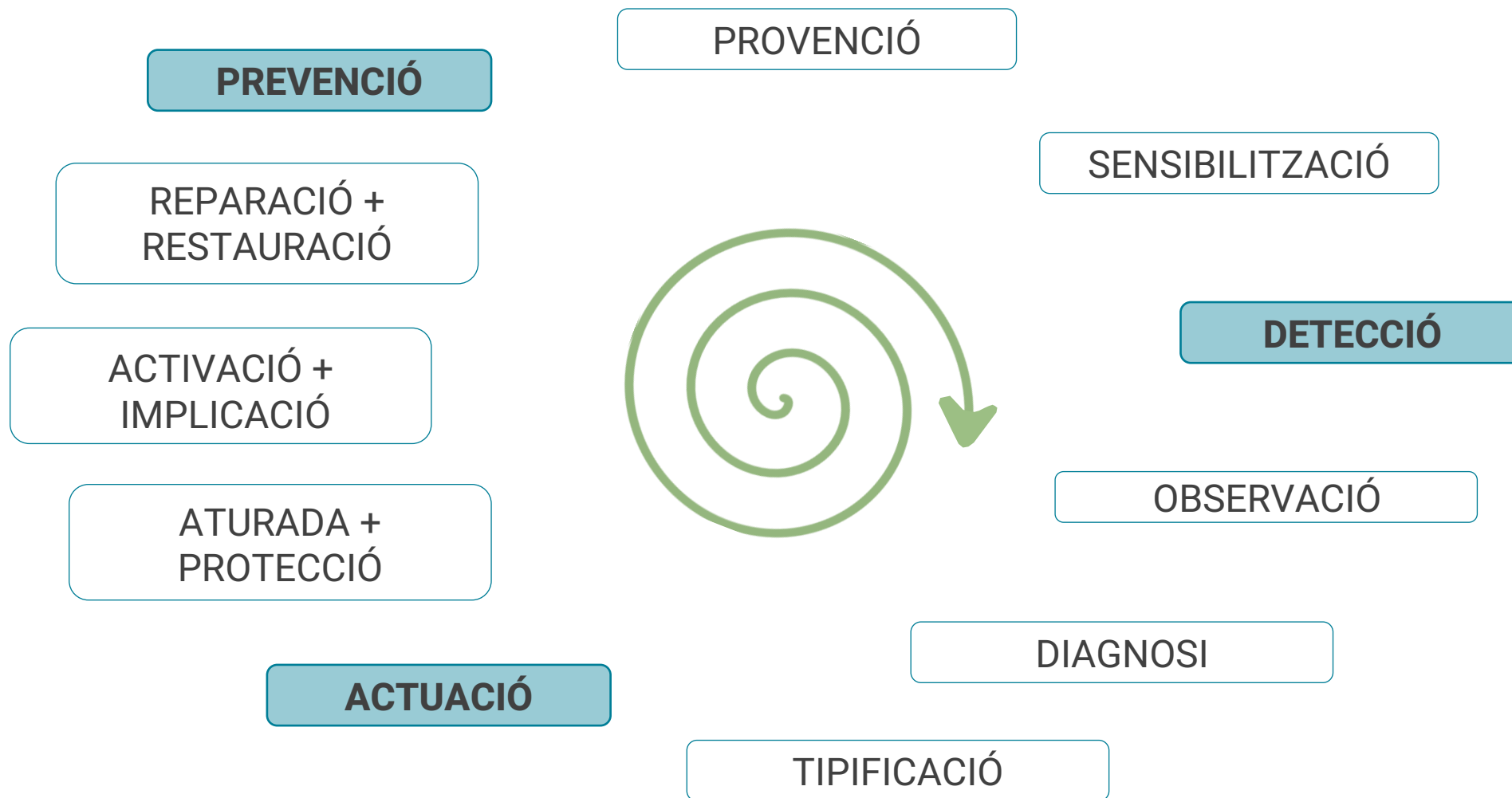
Ramiro A. Ortegón Delgadillo

Soci Equip SEER (Salut i Educació Emocional)
President Plataforma PDA Bullying

Estratègia PDA: un model per al disseny de projectes de convivència

Exemple
pràctic:
Article ÀÀF

A quines fases se centren els vostres programes?

Estratègia PDA: un model per al disseny de projectes de convivència

✓ **FASES DE LA PREVENCIÓ:**

- **PROVENCIÓ:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que s'utilitzen per promoure el benestar i que ens ajuden a proveir d'ambients que possibiliten el desenvolupament d'estratègies que donen resposta a la vida (convivència i conflictes) des dels propis potencials (habilitats, capacitats, fortaleces, etc.). En aquesta fase treballem l'entrenament d'estratègies per a la resolució dels conflictes.
- **SENSIBILITZACIÓ:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que ens ajuden a acompanyar a la presa de consciència des del sentir-se i sentir a l'altre, sobretot davant de situacions que trenquen o ens allunyen (individualment i com a comunitat) del benestar. En aquesta fase fem visibles situacions de risc com la violència o altres factors de vulnerabilitat.

✓ **DETECCIÓ:**

- **OBSERVACIÓ (EINES DE DETECCIÓ PREVENTIVES CONTINUADES):** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que permeten l'observació del benestar i les relacions de totes les persones de la comunitat educativa, en relació amb l'acompanyament a les famílies, amb un especial focus en els espais d'entrevistes i tutories. Aquí situem les eines que ens serveixen per reconèixer un problema o dificultat del sistema (persona, grup, institució) i per comunicar-se de forma oberta i bidireccional en l'activació de les alertes.

ABORDATGE EN PRESENCIA DE CASOS:

✓ **FASES DE LA DETECCIÓ:**

- **DIAGNÒSTIC:** Un cop hem detectat una alerta (tenim un possible cas) apliquem tots aquells recursos que ens permeten la lectura de signes (mesurables) i símptomes (perceptius) per obtenir un enfocament cap al benestar. Obtenim informació diagnòstica per poder tipificar, és a dir, apleguem la informació necessària per poder comprendre què està passant.
- **TIIFICACIÓ:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que ens ajuden a classificar la situació que ens presenta el cas (realitat objectiva + realitat subjectiva). Amb aquests fets observables definim necessitats educatives, les quals ens ajuden a dissenyar objectius pedagògics i crear un pla d'acció que doni resposta de forma integral a la situació que haguem de resoldre.

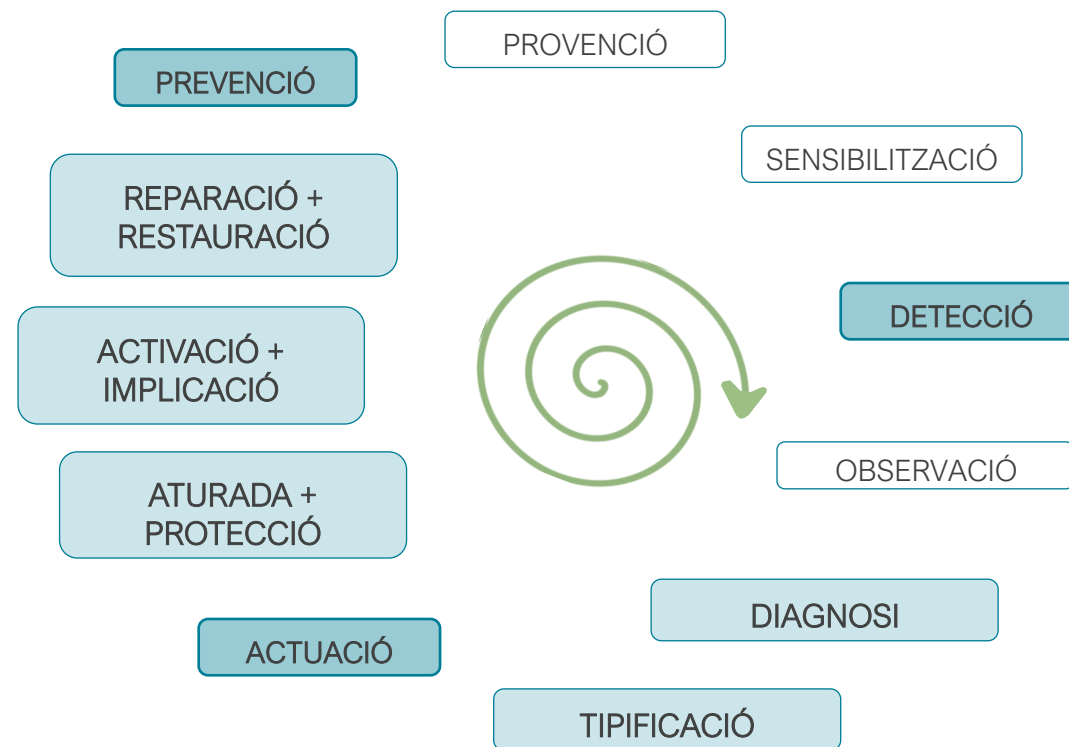
✓ **FASES DE L'ACTUACIÓ:**

- **ATURAR + PROTEGIR:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que permeten establir processos destinats a aturar la situació conflictiva. També aquells recursos que treballen per a la protecció de les persones en situacions de vulnerabilitat (no criminalització i no revictimització) i les persones que envolten el cas (no perjudici).
- **ACTIVAR + IMPLICAR:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que permeten activar, des de tots els nivells d'acció (institució, grup i individu), l'objectiu benestar i implicar a tots els agents relacionats amb el cas en les estratègies de resolució que permetin caminar cap a sanar el sistema (connectar al grup de persones afectades amb el seu benestar interior en convivència).
- **REPARAR + RESTAURAR:** És el moment en què apliquem tots aquells recursos que afavoreixen, des de tots els nivells d'acció (institució, grup i individu), espais de reflexió amb tots els agents que havien estat implicats en el cas, permetent l'observació del dolor (des del benestar sentit) que s'havia generat (pel cas), restablint així la força, la voluntat i la motivació per a la felicitat.

Focus en l'abordatge de la convivència

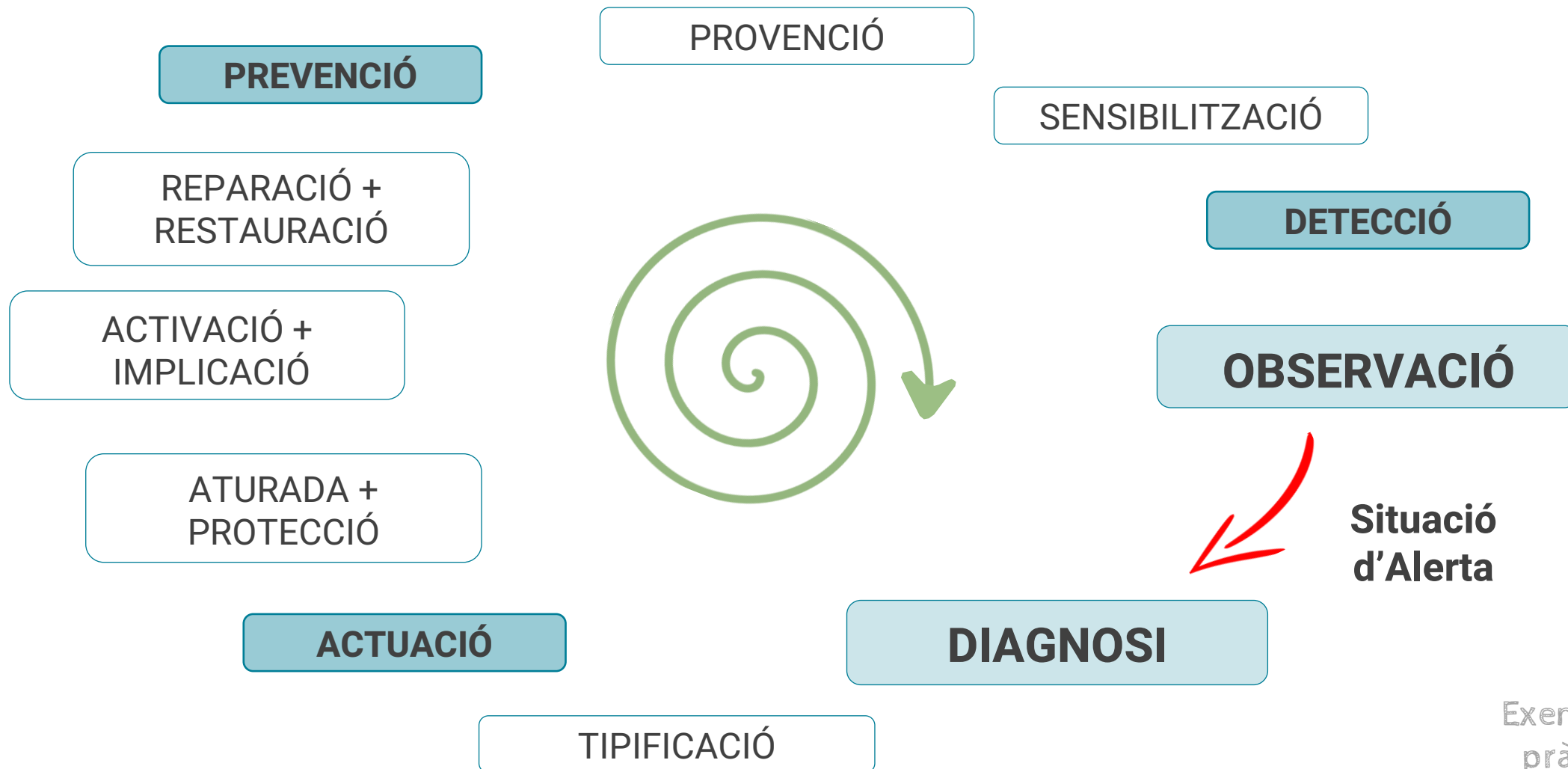
Promoció del benestar, la salut o la convivència

Abordatge de casos o situacions d'alta complexitat emocional

Detecció d'una situació d'alerta

Exemple
pràctic:
Article ÀÀF

A quines fases se centren els vostres programes?

Estratègia P-D-A en l'abordatge del conflicte a l'àmbit socioeducatiu (II)

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

ABORDATGE DE CAS

PREVENCIÓ

DETECCIÓ

ACTUACIÓ

Provenció

Sensibilització

Observació

Situació d'Alerta

Diagnosi

Tipificació

Fase 1

Fase 2

Fase 3

Aprendre a viure i a conviure

Mirar realitats individuals i socials complexes

Benestar

Relacions

Canals d'ajuda

No urgència

Baix

Moderat

mig

Alt

Molt alt

Indagació i recollida d'informació per a la detecció de necessitats

Classificació problemàtica

Def. objectius pedagògics/terapèutics

Disseny del pla d'acció

Aturar el conflicte + Protegir

Activar mirada benestar + Implicar a tots els agents en la resolució

Reparar dolor + Restaurar benestar

Mesures d'urgència o Pla de crisi

Distribució per equips professionals en l'abordatge de la convivència

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

ABORDATGE DE CAS

PREVENCIÓ

DETECCIÓ

ACTUACIÓ

COMISSIÓ DE
CONVIVÈNCIA

EQUIPS DE VALORACIÓ

- Àmbit Educació Formal - LIDERATGE COCOBE
- Àmbit Socioeducatiu - LIDERATGE CBP - DP

EQUIPS DE
RESPOSTA

Escalada del conflicte: una problemàtica de salut (I)

SITUACIONS DE RISC: Són situacions que poden derivar en conflictes que afectin la relació (parelles, amistats, grups, famílies, etc.) per la seva alta complexitat, és a dir, emocions, creences, comportaments o situacions que afecten o poden afectar el seu desenvolupament d'un/a jove (benestar, aprenentatge, cobertura de necessitats vitals, etc.).

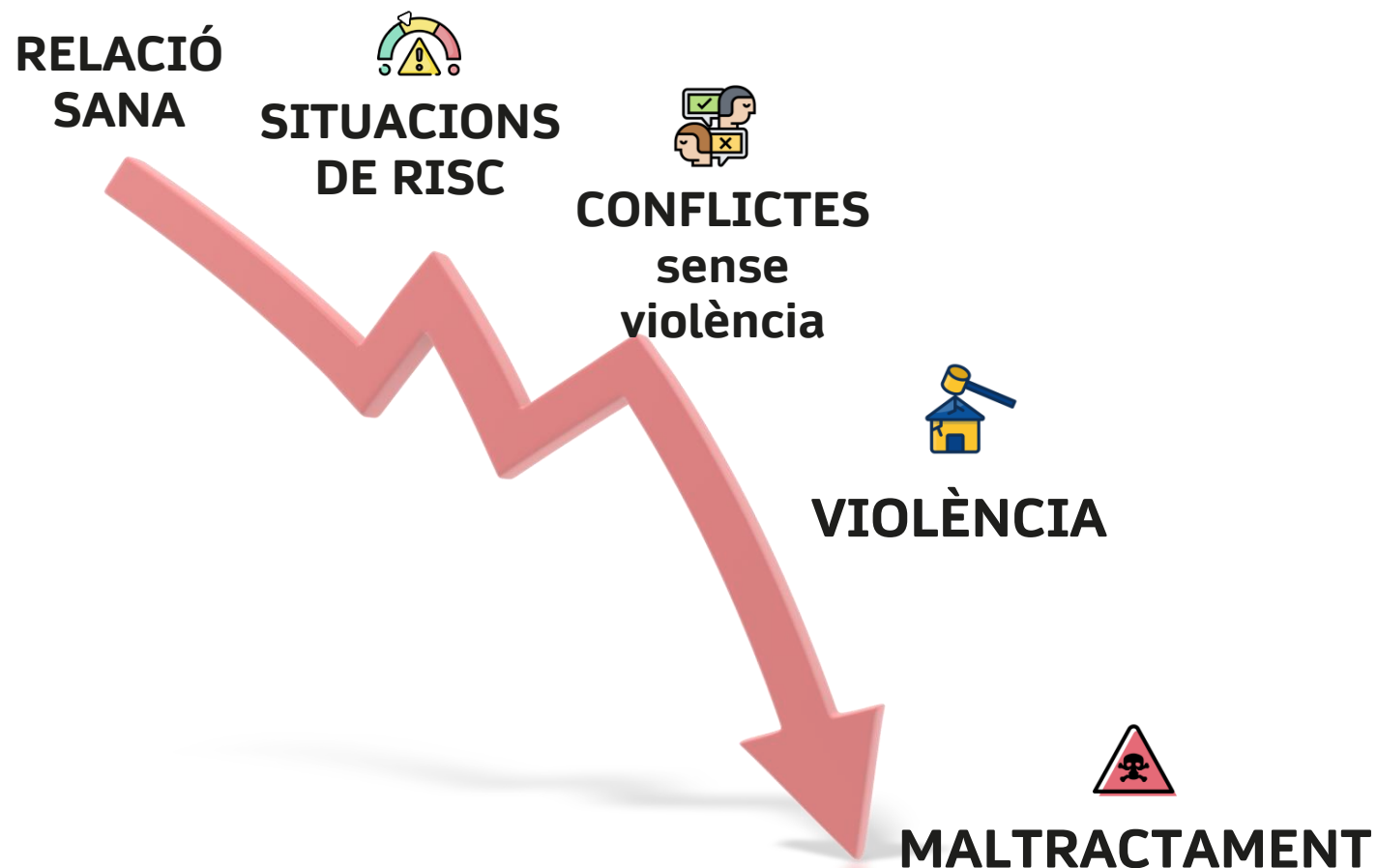
CONFLICTES SENSE VIOLÈNCIA: Situació en què una, dues o més persones es troben en una posició en què la seva emoció (allò què senten), mirada (allò què pensen) o relació (allò què fan) no estan en equilibri o coherència i, per tant, es troben desconnectades o en risc de desconnectar-se del benestar.

VIOLÈNCIA: Acció, generalment intencionada que, de forma conscient o inconscient, genera un conjunt de conductes o situacions que provoquen malestar intern a l'altra persona o a un mateix.

MALTRACTAMENTS: Violències continuades o perpetuades en el temps, intencionada i sempre psicològica, que se succeeixen a través d'entorns i canals concrets i que tenen un origen relacional en diferents tipus de vincles (parella, amiatat, companys/es, famílies, etc.) on es genera una asimetria de poders.

Escalada del conflicte: una problemàtica de salut (III)

Relacions
saludables

- Cohesió.
- Comprensió.
- Escolta.

- Expressió emocional.
- Humor amb sentit.
- Igualtat.

- Límits.
- Respecte.
- [...]

Situacions o
conductes de risc

- Absentisme.
- **Consums de substàncies.**
- Dol.
- Idees radicals.

- Pressió acadèmica.
- Mala conducta.
- Manca de respecte.
- Misogínia.

- Solitud.
- **Tecnoaddiccions.**
- Vandalisme.
- [...]

Conflictes sense
violència

- Conflicte d'identitat.
- Confrontació.
- Desacord.

- Desavinença.
- Diferència d'opinió.
- Diferència de necessitats.

- Discrepància.
- Discussió
- [...]

Agressions o
conductes
violentes no
confirmades

- Agressions físiques.
- Amenaces.
- Burles.
- Danys materials.
- Crítiques.
- Difondre rumors.

- Discriminar.
- Fer el buit.
- Happy Slapping.
- Humiliacions.
- Incitar a la violència.
- Insultar.

- Menysprear.
- Sexpredding.
- Suplantar id. digital.
- Vexacions.
- Violar la intimitat.
- [...]

Agressions o
conductes
violentes
confirmades

- Abús sexual.
- Bullying.
- Cyberbullying.
- Cyberbating.

- Conflicte relacional crònic.
- Dating violence.
- Grooming.
- Odi i discriminació.

- Maltractament de control.
- [...]

Maltractaments
(violència continuada i
perpetuada)

- Abús sexual.
- Bullying.
- Cyberbullying.
- Cyberbating.

- Conflicte relacional crònic.
- Dating violence.
- Grooming.
- Odi i discriminació.

- Maltractament de control.
- [...]

Sistema de nivells d'alerta per a la convivència

NO ALERTA

Convivència saludable on tothom ocupa el lloc sistèmic que li pertoca, hi ha aprenentatge i benestar.

BAIX

Convivència tranquil·la i relaxada (hi ha benestar) tot i haver-hi situacions de risc normals de l'etapa escolar.

MODERAT

Convivència lleument alterada per conflictes sense violència.

MIG

Convivència vulnerada amb situacions d'alerta (violències) de possibles conflictes greus.

ALT

Convivència greument danyada per la presència de violència confirmada.

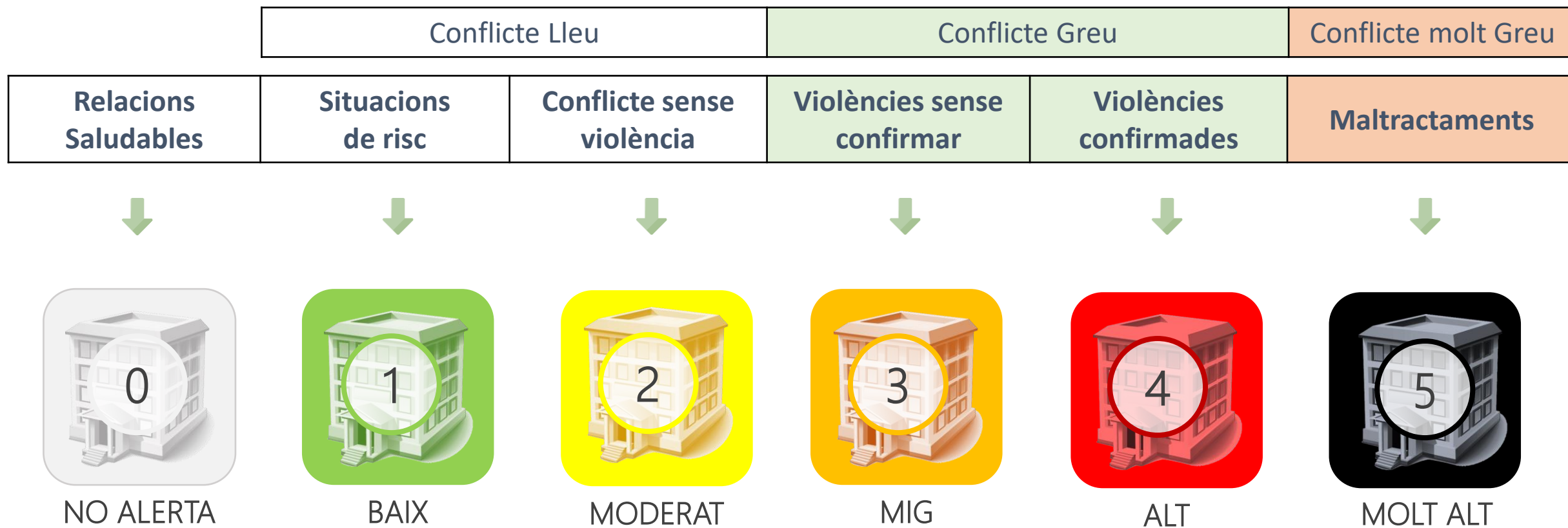

MOLT ALT

Convivència destruïda davant la confirmació de la presència de violència continuada i perpetuada (maltractaments).

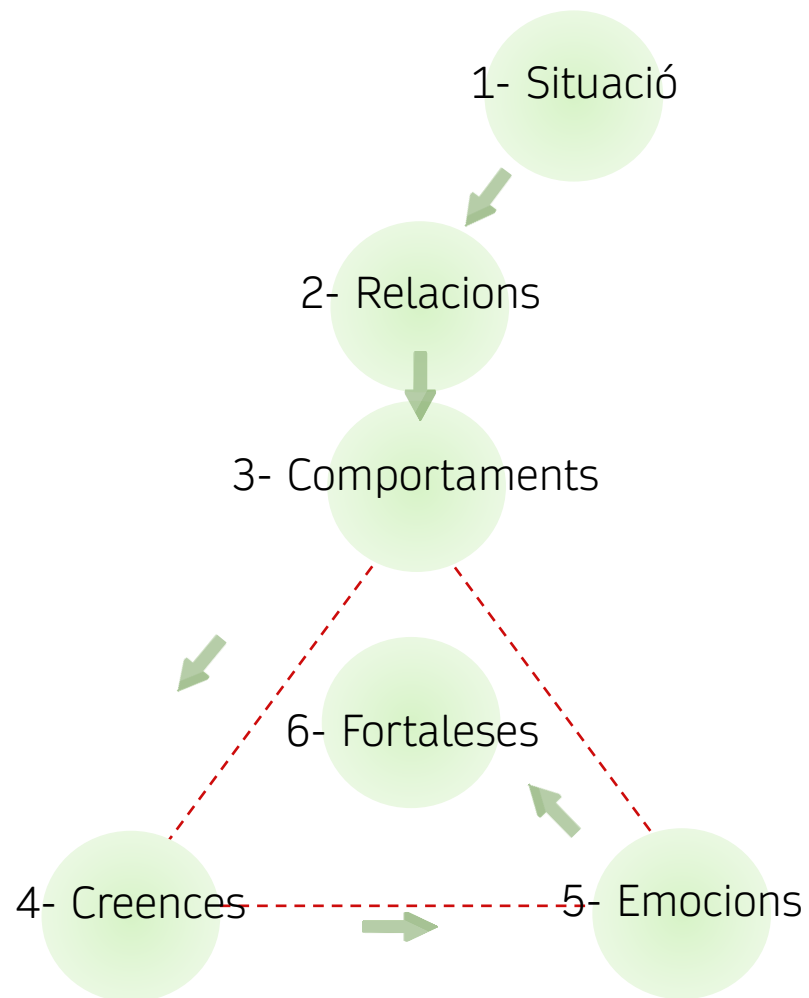
Activació de protocols de protecció davant la violència a partir d'un nivell d'alerta 3

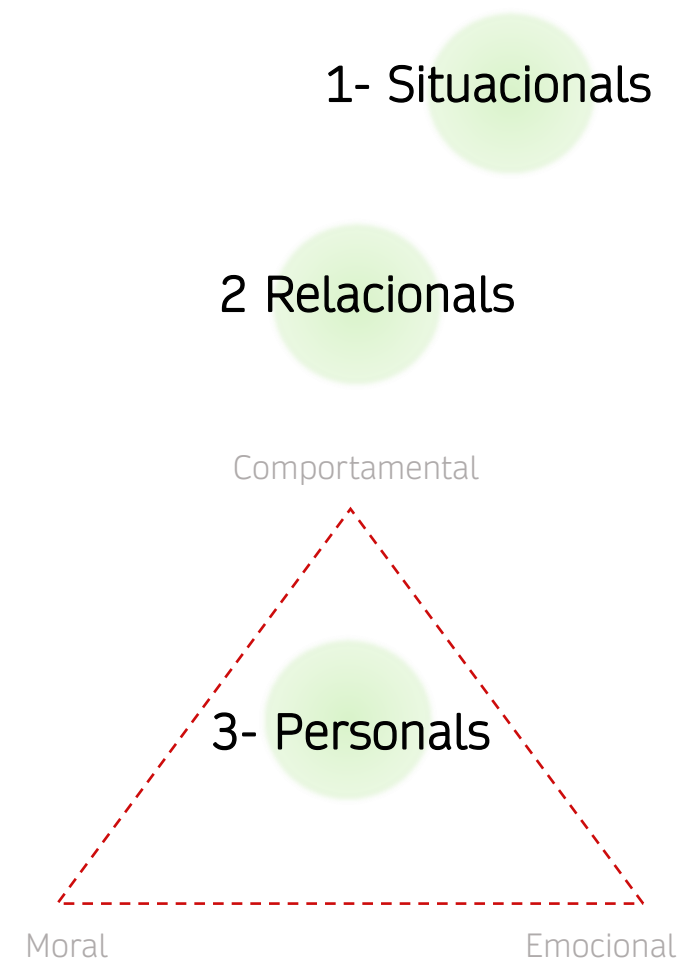
Cada nivell d'alerta ha de tenir associats un grup de mesures específiques de detecció adaptades a la natura del moment de convivència de centre.

Elements per a la construcció d'un pla d'acció (resposta en l'actuació)

Detecció de necessitats en la
diagnosi

Definició d'objectius
pedagògics en la tipificació

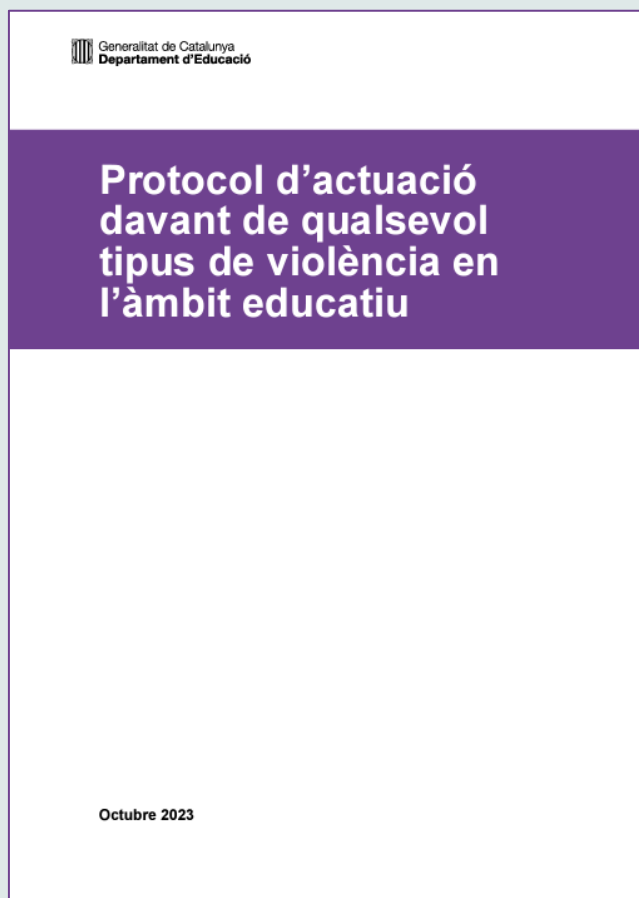

Per saber-ne més...

Guia:

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT DE QUAalsevol TIPUS DE VIOLÈNCIA EN L'ÀMBIT EDUCATIU.

El Departament d'Educació ha elaborat el Protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència en l'àmbit educatiu, dotant així els centres educatius d'eines per a la prevenció, detecció i intervenció davant situacions de violència a l'àmbit educatiu que afecten l'alumnat.

Integració del protocol des de la mirada del Model PDA

ABORDATGE DE CAS

DETECCIÓ

ACTUACIÓ

Situació d'Alerta

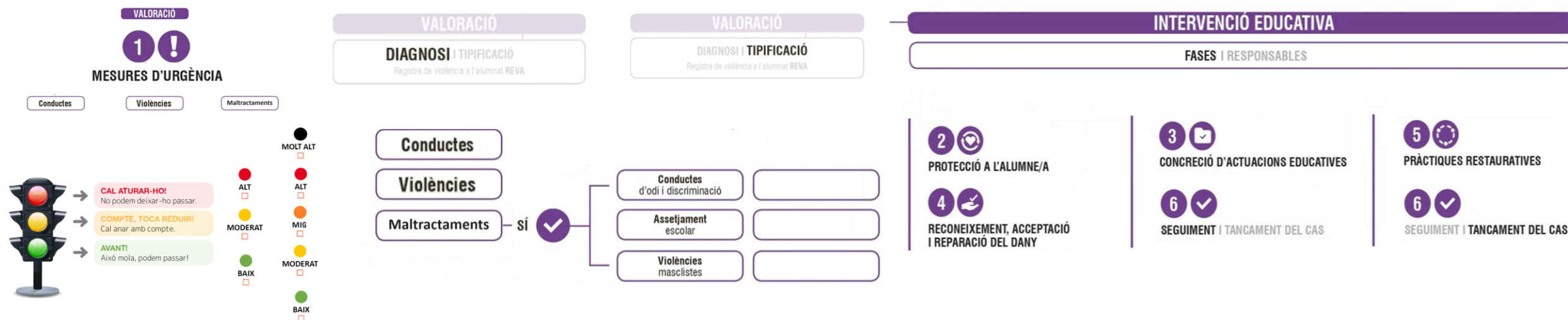
Diagnosi

Tipificació

Fase 1

Fase 2

Fase 3

Per saber-ne més...

Guia:

ACOMPANYAR AL BENESTAR SOCIOEMOCIONAL, PLANIFICACIÓ D'ACTIVITATS PER A JOVES

Aquesta guia de suport a la facilitació i la planificació en salut i benestar emocional neix com a resposta al compromís d'elaborar i oferir recursos en l'àmbit de la salut emocional, en el marc de l'oferta formativa de la XNEJ per a l'àmbit de la salut emocional jove.

Destaquem:

- Metodologia VRT.
- Habilitats socioemocionals per etapa de desenvolupament.
- La facilitació de dinàmiques mitjançant l'acompanyament socioemocional.
- Model PDA per a la claredat en la planificació.

Per saber-ne més...

Guia:

OBRIR CAMINS CAP A UNA VIDA VIVIBLE, GUIA D'EINES I RECURSOS PER A L'ABORDATGE DE LES AUTOLESIONS I EL SUÏCIDI DES DE L'ÀMBIT SOCIOEDUCATIU

La guia és una proposta de la Plataforma PDA Bullying en col·laboració amb la Xarxa dels Drets de la Infància (XDI) i la participació de diverses organitzacions de l'àmbit nacional i internacional.

Destaquem:

- Banc de recursos.
- Sistema per a la valoració del nivell d'alerta (SVNA).
- Elaboració de plans d'acció a l'àmbit socioeducatiu.

Per saber-ne més...

Guia:

PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT DE QUALESEVOL TIPUS DE VIOLÈNCIA EN L'ÀMBIT EDUCATIU.

Guia d'abordatge del Bullying a la comarca de l'Anoia

Eines per a professionals:
prevenció, detecció i intervenció

La comissió de prevenció, detecció i intervenció enfront de l'assetjament entre iguals de l'Anoia decideix l'actualització i adequació del circuit comarcal, integrant la mirada des de la promoció de la convivència com a factor protector.

S'incorporen també els canvis promoguts pel departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, en el seu nou protocol d'actuació davant de qualsevol tipus de violència en l'àmbit educatiu

Destaquem:

- Integració sistema de nivells d'alerta.
- Estructura model PDA.

www.pdabullying.com

direccio@pdabullying.com

[@PDABullying](https://twitter.com/PDABullying)

www.salutieducacioemocional.com

equipseer@salutieduacioemocional.com

[@EquipSEER](https://twitter.com/EquipSEER)

Aquest document està protegit per una llicència Creative Commons